

Tym razem skupimy się na przyczynach, które wywołują biegunki u kawii domowej (*Cavia porcellus*), a także sposobach walki z tym problemem. Nie tylko czynniki zakaźne, ale także związane z utrzymaniem tych zwierząt oraz problemami stomatologicznymi mogą być przyczynami opisywanego problemu. Spróbujemy zagłębić się w tę tematykę oraz podsumować nasze rozważania.

Pasożyty atakujące przewód pokarmowy kawii domowej

Wśród pasożytów atakujących przewód pokarmowy wyróżniamy robaki obłe takie jak *Paraspidodera uncinata*, tasiemce *Rodentolepis nana*, *Hymenolepis diminuta*, nicienie z rodzaju *Nippostrongylus*, pierwotniaki *Eimeria caviae*, *Balantidium caviae*, *Tritrichomonas caviae*, *Tetratrichomonas caviae*, *Entamoeba caviae*, *Giardia duodenalis*, *Cryptosporidium wrari*. Mogą one stanowić przyczynę biegunki, chociaż według niektórych autorów pierwotniaki takie jak *B. caviae*, *Trichomonas spp.* występują fizjologicznie w odchodach kawii domowej i nie powodują żadnych objawów. Jednak w wielu przypadkach, jeśli podczas badania kału biegunkowego będzie to jedyny obecny pasożyt, wówczas należy wdrożyć leczenie właśnie w tym kierunku. Podobnie ma się sytuacja z nicieniem *P. uncinata*, którego jaja również bardzo często spotykane są w odchodach tych zwierząt, ale nie wywołują choroby. Formy dorosłe osadzają się przede wszystkim w jelicie ślepym oraz okrężnicy. *Rodentolepis nana* to tasiemiec znany również wśród innych gatunków gryzoni. U kawii domowej będącej żywicielem ostatecznym, bardzo duża inwazja pasożytów może prowadzić do zatrzymania perystaltyki jelit, zatwardzeń lub biegunek. *Cryptosporidium wrari* z kolei to gatunek specyficzny dla świnki morskiej, który stanowi przyczynę ostrego zapalenia jelit, prowadzi do wychudzenia, anoreksji oraz w skrajnych przypadkach śmierci zwierzęcia. *Giardia duodenalis* to pierwotniak bytujący w jelicie cienkim, jego trofozoity oraz oocysty znalezione w badanym kale stanowią podstawę rozpoznania choroby. U młodych zwierząt wywołują wodnistą biegunkę, wraz z jednoczesnym chudnięciem oraz zachowanym apetytem.

Czynniki zakaźne wywołujące biegunkę u kawii domowej

Wśród czynników zakaźnych wywołujących biegunkę u kawii domowej wyróżniamy bakterie *Escherichia coli*, *Salmonella spp.*, *Yersinia pseudotuberculosis*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Clostridium perfringens*, *Clostridium piliforme*, *Listeria monocytogenes* a także bardzo rzadko zakażenia wirusami z grupy *Coronaviridae*, czy grzybicze. W bardzo wielu przypadkach obecność bakterii jest następstwem innych przyczyn, które zostaną zaprezentowane w dalszej części tekstu. Bardzo rzadko zdarza się, że są one pierwotną przyczyną choroby. Przeważnie wnikają główny problem zwierzęcia, aczkolwiek w wielu

przypadkach trudno tak naprawdę stwierdzić co było pierwsze, dlatego należy zaprezentować bardzo szerokie podejście do dylematu przed jakim stajemy. Flora jelitowa jest bardzo wrażliwa na jakiegokolwiek, nawet najmniejsze zmiany w jej środowisku. Pamiętajmy, aby nie stosować antybiotyków beta-laktamowych, ponieważ one kreują odpowiednie warunki dla rozwoju bakterii gram dodatnich, co rodzi kolejny kłopot do przewyciężenia. W tym miejscu warto wspomnieć o chorobie Tyzzeria powodowanej przez *C. piliforme*, która jest patogenem wewnątrzkomórkowym. Zwierzęta dość szybko chudną, stają się osowiałe, mają ostrą biegunkę i umierają. Niestety leczenie tej choroby nie przynosi pożądanych korzyści, dlatego najlepszym narzędziem w tym wypadku jest profilaktyka. Natomiast w przypadku infekcji związanych z zakażeniami *Salmonella spp.*, czynnikami najczęściej kłopotliwymi są *S. Typhimurium* oraz *S. Enteritidis*. Oprócz wcześniej przedstawionych objawów dochodzi jeszcze zmiana koloru kału na żółtawy, a także słaba dbałość o higienę, co uwidacznia się poprzez brudną okolicę odbytu, a także słabej jakości futro. U samic w ciąży odnotowuje się wysoki odsetek przedwczesnych porodów. W badaniu klinicznym podczas omacywania brzucha naszą uwagę powinna zwrócić powiększona wątroba oraz śledziona, a także zapalenie spojówek. Aby zapobiec rozwojowi tej infekcji, również i w tym wypadku powinniśmy zwrócić się w stronę profilaktyki, która polega na myciu oferowanych zwierzętom owoców oraz warzyw.

Czynniki niezakaźne

Wśród czynników niezakaźnych wyróżniamy wiele przyczyn, o których w tym tekście wspomnimy, bowiem wymagałyby od nas w przyszłości oddzielnych artykułów, ze względu na rozległość poruszanej problematyki. Jedną z przyczyn problemów z przewodem pokarmowy i jego dalszymi odcinkami jest choroba stomatologiczna. Zęby kawii domowej są elodontyczne (rosną przez całe życie), mają otwarte korzenie oraz długie korony. W związku z ich regularnym wzrostem, ważne jest aby w diecie zwierzęcia zapewnić mu pokarm bogaty we włókno, co powoduje ich ścieranie, a tym samym zapobiega przerostowi. Ten jeśli się pojawi, może z kolei powodować mechaniczne uszkodzenia śluzówki jamy ustnej, co utrudnia zwierzęciu rozdrobnienie pokarmów bogatych we włókno. Kawie chudną, mogą się ślinić, zjadają głównie pokarmy miękkie, a tym samym w ich odchodach pojawiają się zauważalne zmiany. Tzw. „bobki” mają bardziej miękką konsystencję. Niekiedy dochodzi do zatrzymania pracy jelit lub osłabienia ich motoryki. Jest to problem polietiologiczny, może do niego dojść na skutek wcześniej wspomianej choroby stomatologicznej, niewłaściwej diety ubogiej we włókno, zastosowanych do wykonywanego zabiegu chirurgicznego anestetyków, obecności ciała obcego, nowotworu oraz nagłych zmian w środowisku czy narażenia zwierzęcia na duży stres. W jelitach oraz żołądku gromadzi się wówczas gaz, co powoduje wzdęcia wyczuwalne w czasie badania klinicznego. Aby potwierdzić lub wykluczyć którąś z

wymienionych przyczyn należy wykonać zdjęcia RTG brzucha w dwóch projekcjach.

Leczenie biegunki u kawii domowej

Leczenie problemów z przewodem pokarmowym u kawii domowej powinniśmy oprzeć przede wszystkim na wynikach badań dodatkowych. Jeżeli mamy do czynienia z bakteriami, wówczas dobieramy odpowiedni antybiotyk na bazie antybiogramu lub według własnych doświadczeń, na podstawie barwionych preparatów obserwowanych pod mikroskopem. Z kolei jeśli w kale widzimy pasożyty, wówczas stosujemy dostępne na rynku środki przeciwpasożytnicze. W takich przypadkach warto dołączyć jeszcze leczenie wspomagające, zależne od nasilenia pozostałych objawów. Włączamy również probiotyki, NLPZ, kroplówki (25-35 ml/kg co 8 godz.), środki redukujące gaz, a także inhibitory pompy protonowej. Jeżeli to potrzebne, dokarmiamy zwierzę karmą ratunkową 15 ml/kg 3 - 4 razy dziennie.

Bibliografia:

DeCubelis J., Graham J. 2013. Gastrointestinal Disease in Guinea Pigs and Rabbits, Vet Clin Exot Anim Vol. 16, str. 421 - 435

D'Ovidio D., Noviello E., Ianniello D., Cringoli G., Rinaldi L. 2015. Survey of endoparasites in pet guinea pigs in Italy, Parastiology Research Vol. 114, str. 1213 - 1216

Jańczak D., Gołąb E., Salamatin R., 2019, Parazytozy jelitowe. Przewodnik diagnostyczno - terapeutyczny

Oglesbee B. J., 2011, Blackwell's Five-Minute Veterinary Consult: Small mammals, str. 260 - 262

Autor:

Lek. wet. Kacper Kowalczyk - Przychodnia weterynaryjna szpital zwierząt egzotycznych „Oaza” Warszawa

Zdjęcie: Adobe Stock

Promowane

Przyczyny biegunek u kawii domowej cz III - co może być przyczyną
biegunek oraz jak je leczyć | 4

- [Domowe sposoby na sierść dla psa](#)

- [Nadciśnienie ogólnoustrojowe u psów i kotów - problem częstszy niż mogłoby się wydawać](#)

- [Praca i studia w Wielkiej Brytanii](#)

- [Media społecznościowe a psie adopcje](#)

- [Dynamiczny rozwój usług fulfillment- kolejny klient w śląskim magazynie DTW Logistics](#)